

De Dendermondsestw. en het Groot Begijnhof te St.-Amandsberg.

D14

De naam van de site het **Bijgaardehof** verwijst naar het aangrenzende Bijgaardepark, de bijtuin die in de 13^e eeuw toebehoorde aan de vlakbij gelegen Sint-Baafsabdij.

Veel later was er een metaalfabriek gevestigd.

De verlaten fabriek was jarenlang het oefenterrein van de bekende straatkunstenaar ROA.

Heden een openluchtmuseum.

monde
steenweg

De Dendermondsesteenweg gezien vanaf het Antwerpenplein. Locatie nog heel goed herkenbaar. De huizen zijn echter niet meer te vergelijken.

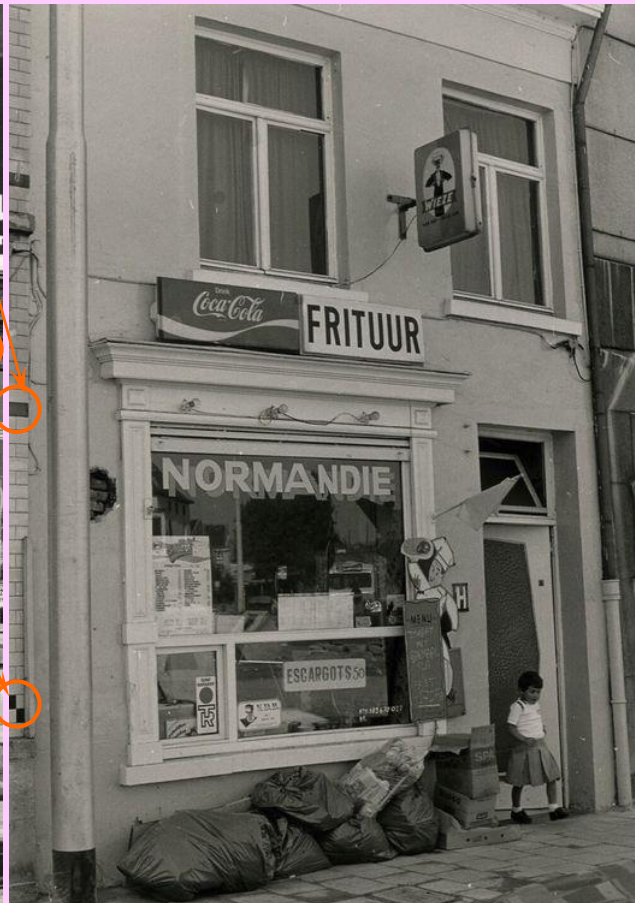
De huidige Pilorijnstraat
werd destijds de Land van
Waesstraat genoemd.

Het Antwerpenplein, vlak voor het begin v/d Dendermondsesteenweg.

Twee foto's die door een **klein detail** hun verbondenheid verraden. Het Antwerpenplein, vlak voor het begin v/d Dendermondsesteenweg ter hoogte v/d bushaltes. Wie herinnert zich nog dat daar twee frituren naast elkaar waren? Kan iemand daar dan ook wat namen opleven...

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Dankzij Patrick Van Houteghem die deze foto postte, kon ik de puzzel van vorige dia nu volledig leggen. Er ontbrak ons echter een deel. Tussen beide frituren in was er nog **café 't Rolbaantje** dat opvallend dezelfde gevelafwerking had en het er aldus op leek dat beide frituren aanpalend waren.

Zo simpel achteraf, als men alles op voorhand had geweten.

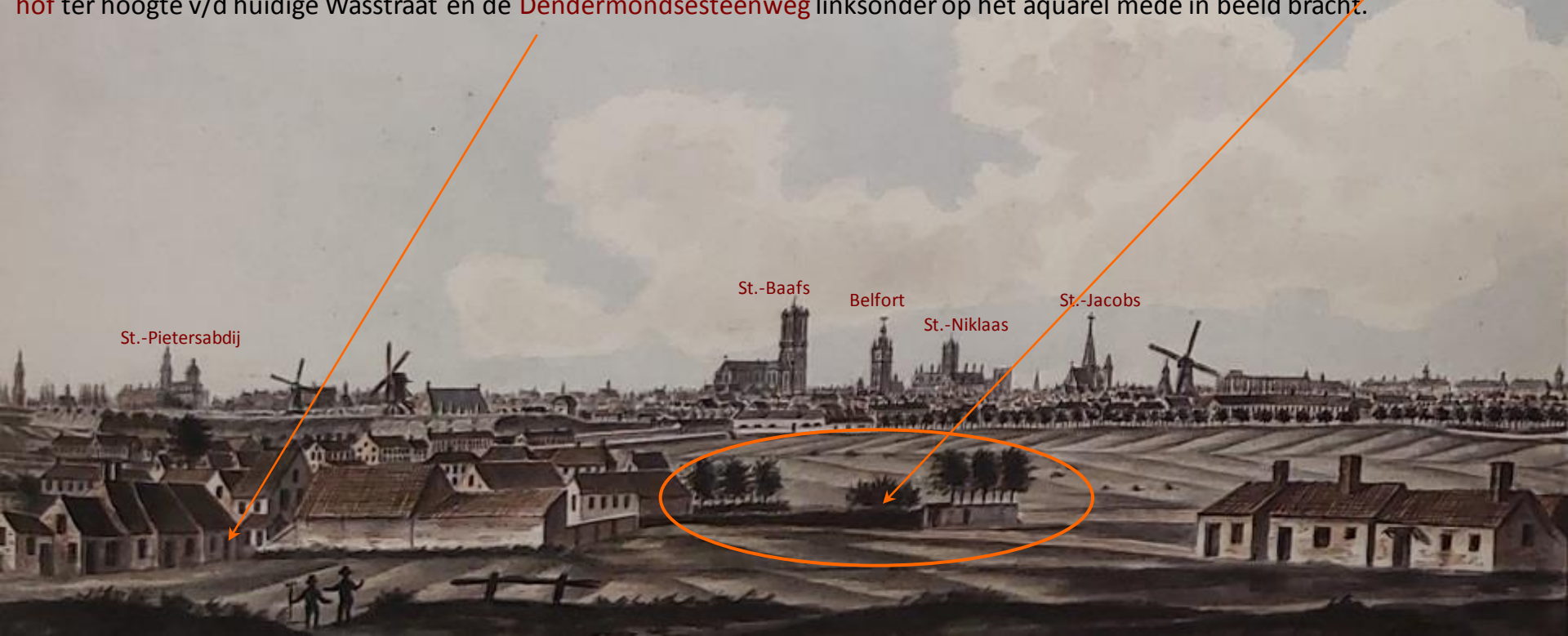
← Dendermondsesteenweg

Antwerpenplein

Een aquarel van J. Wynantz circa 1825. Panoramisch zicht op de stad met op de voorgrond De Heirnis. De Heirnis was sinds oudsher een zeer uitgestrekt weidegebied. Later door de geschiedenis in twee delen verdeeld met de stadsgrachten er doorheen te trekken. Zo had je de Heirnis die binnen de stad lag en het andere buiten de stadsgrachten. Toen de spoorlijn werd aangelegd werden de gronden verkaveld.

jehan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

Maar waar stond de schilder dan? Hij had blijkbaar een weids uitzicht. Bevond hij zich hier op de Kapellenberg in St. -Amandsberg, van waaruit hij een gezichtsveld had van Ledeberg tot Meulestede? In elk geval denk ik dat hij op de voorgrond het voormalig kerkhof ter hoogte v/d huidige Wasstraat en de Dendermondsesteenweg linksonder op het aquarel mede in beeld bracht.

Vanaf de Dendermondsestuw. kon je er naar toe via een doorgang (gele lijn), heden nog in gebruik als toegang tot de Freinetschool op het nr 53).

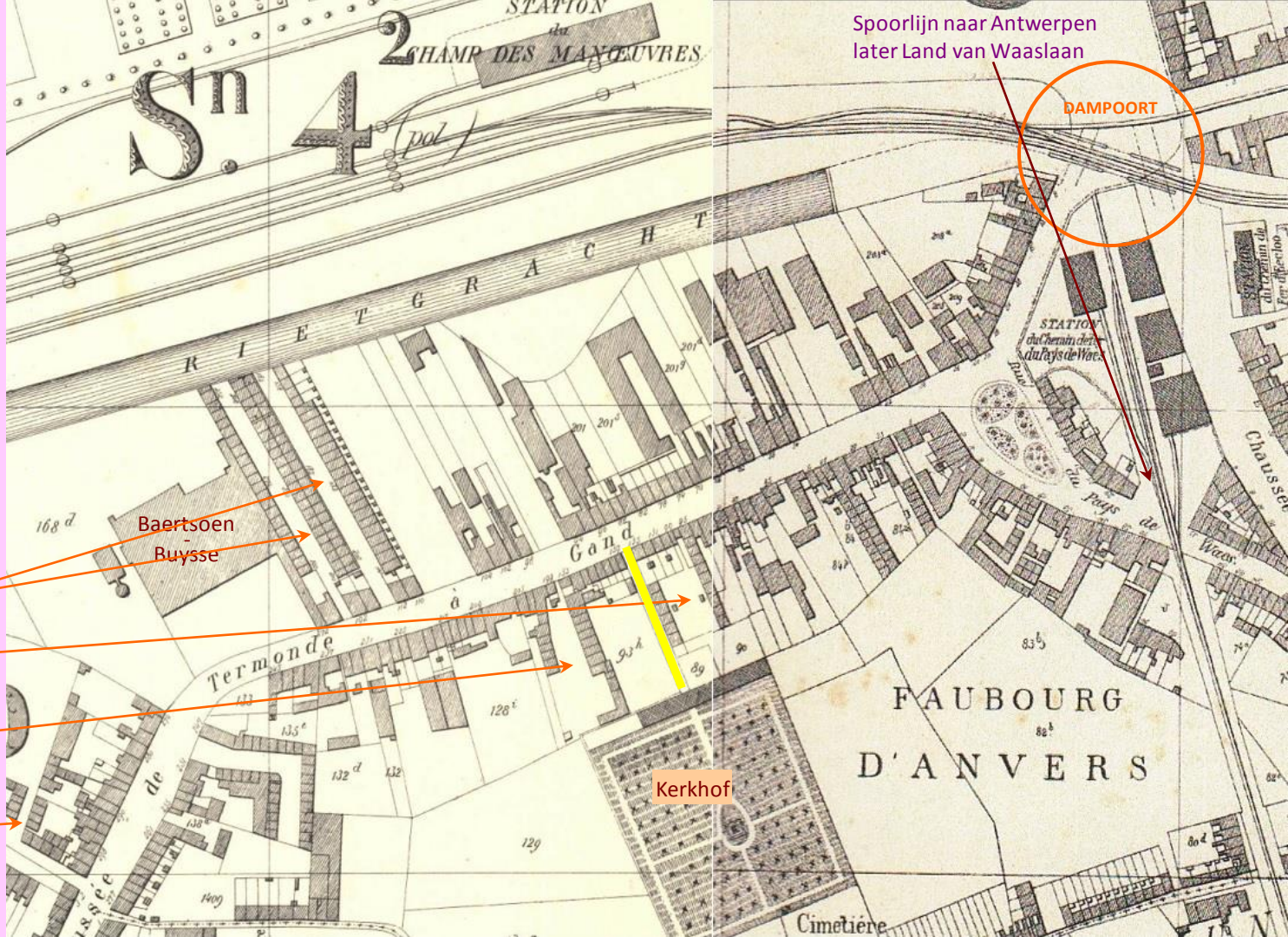
De **beluiken** aan de Dendermondsesteenweg worden in volgende dia's besproken:

De Tsiepkensdreef I & II

't Koepoortje

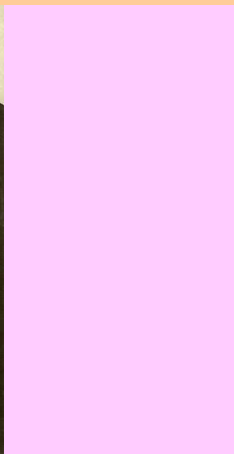
't Begijnhoveke of
De Koer van Tyncke

Beluikcomplex
Achter den Hert

Net voor de ingang v/d Freinetschool *De Vlieger*, Dendermondsestw. n° 53, is de Auto Mobile Business gevestigd. Dit bedrijf staat op de plaats waar voorheen achter de huizen het beluik 't Koepoortje lag. Ingang van de cité met de toenmalig n°s 71-107, gefotografeerd in 1975. Alles is verdwenen voor de bouw van een garage.

Foto's links – Het verdwenen **Koepoortje**, linker en rechter kant v/h beluik in 1968. Werd gebouwd circa 1850 en gesloopt in 1976. Op de achtergrond zien we het schoolgebouw van de Wasstraat.

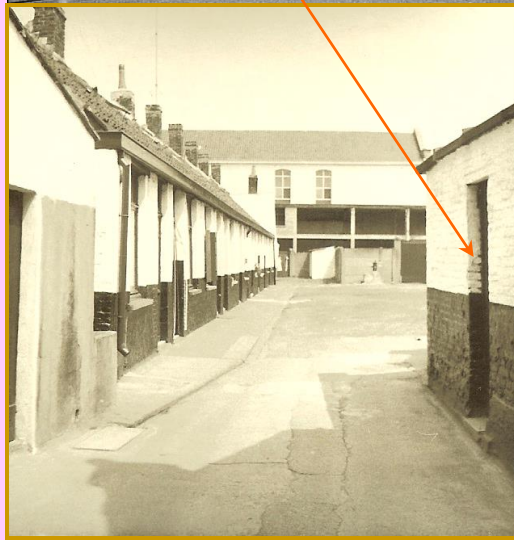
Foto rechtsonder - hetzelfde beluik, getrokken vanaf de hoek waar de ladder staat op de foto linksonder, richting Dendermondsestw. Hier lijkt de cité reeds onbewoond en klaar voor de afbraak.

johan@sint-pietersdexp.be
www.sint-pietersdexp.be

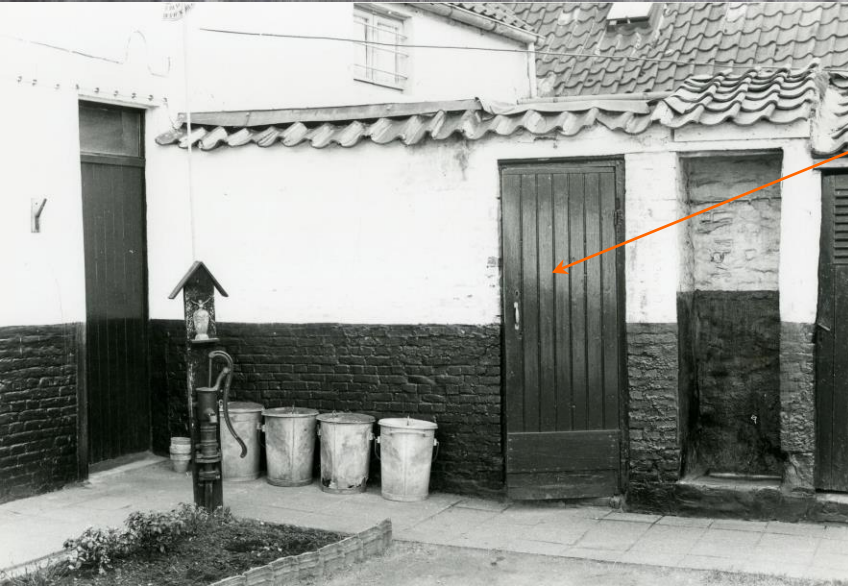

Café De Vrijheid
bij R. Tyncke,
Dendermondse-
steenweg 103,
met het toen-
malig achter-
liggend beluik
't Begijnhoveke of
de Koer van
Tyncke.

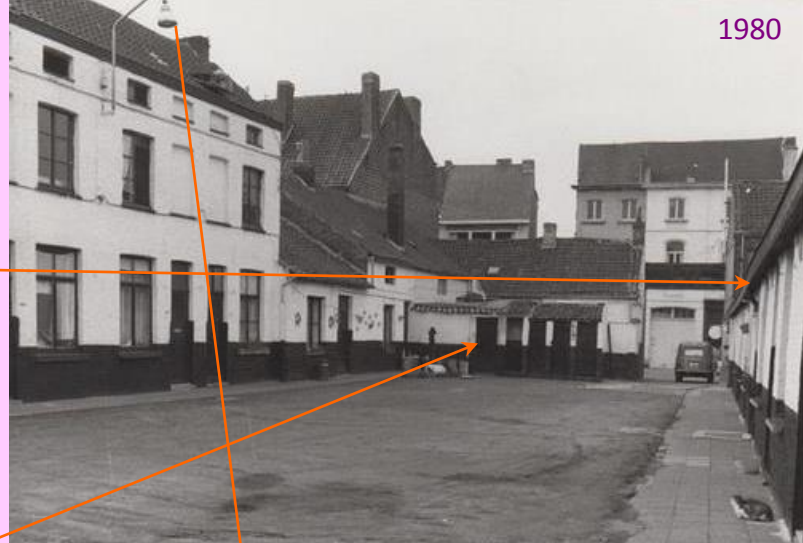
1900

Dendermondsesteenweg

Beluik
't Begijnhoveke
of
*De Koer van
Tyncke.*

1980

1968

1968

2021

Twee foto's van het Begijnhoveke aan de Dendermondsesteenweg 71-101, 1968 en 2021. Het beluik bestond al vóór 1828, het grensde aan het kerkhof dat in 1877 werd gesloten. In 1885 werd de Wasstraat door het kerkhof getrokken en daar kwam er een school en openluchtzwembad .

Aan de brievenbussen te zien is er een deel van het beluikhuisjes gesneuveld. Wanneer?

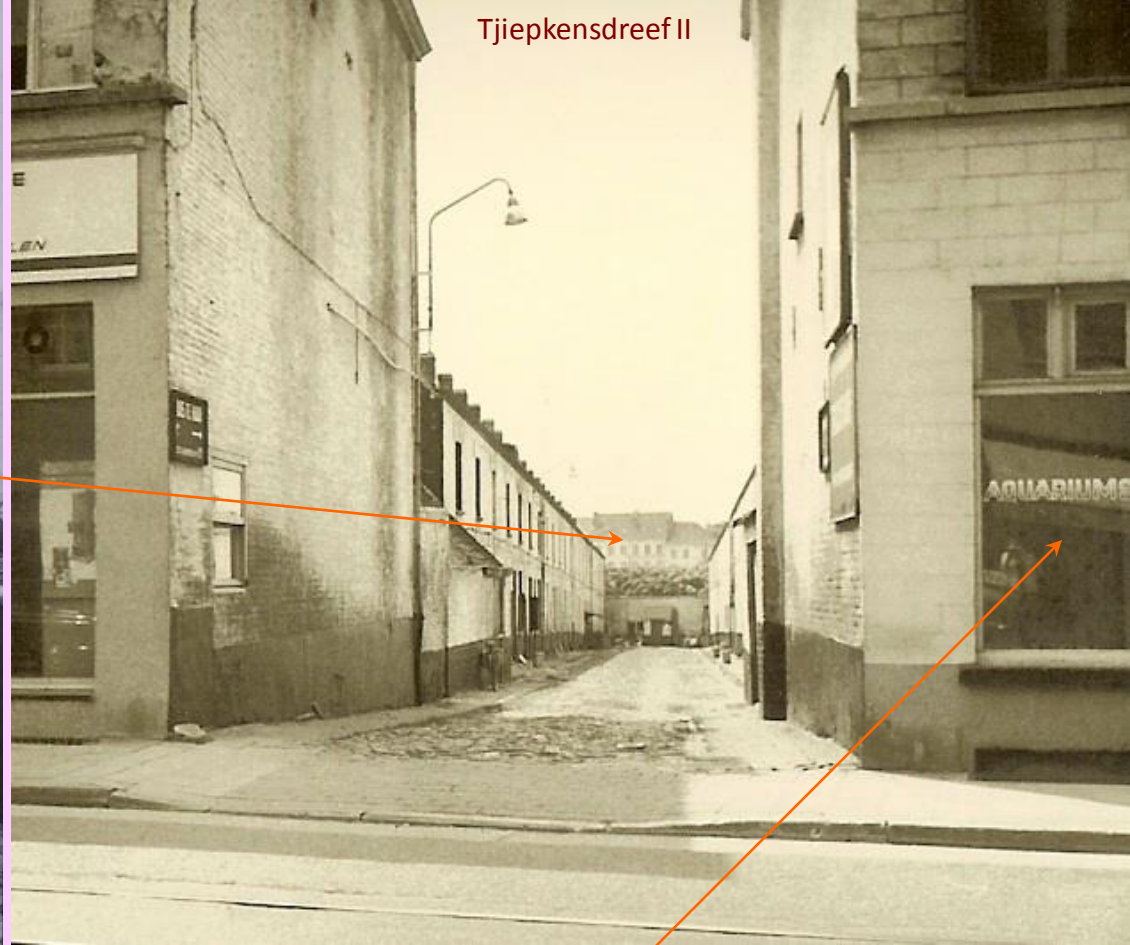

Aan de pare kant op de Dendermondsestw. had je 2 cités naast elkaar, de **Tjiekensdreef I & II**. Gebouwd in 1869. Links en rechts van beide doodlopende stegen werden er in totaal 95 arbeiderswoningen opgetrokken. Achter de blinde muur had je de spoorweg en de hoge huizen zijn deze van de **Kasteellaan**. De foto linksonder is getrokken vanaf de spoorwegberm, zoals je ziet was de cité daar reeds ontruimd.

Tjiekensdreef II

Tjiekensdreef II

De Tjiekensdreef II, links in 1900. In 1903 werden in het midden enkele huizen afgebroken om er toiletten en een doorgang te maken naar het andere gedeelte. De foto rechts circa 1970 met op de hoek aan de Dendermondsesteenweg een aquariumwinkel.

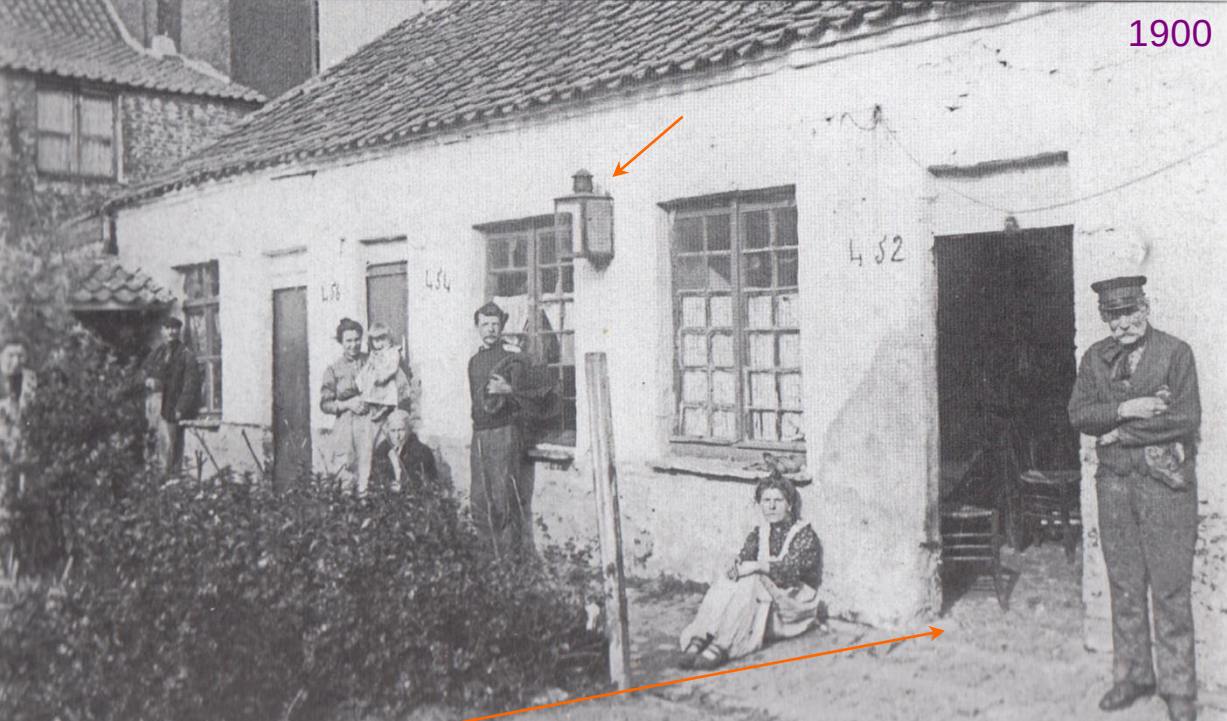
In 1972 werden de 2 cités en de textielfabriek aangekocht voor sociale huisvesting. Een 20-tal jaar later, in '95, werd er op het braakliggend terrein een winkelcentrum geopend.

In de Blijde Inkomststraat, een zijstraat van de Dendermondsesteenweg, had je de cité Everaert 25-47.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1900

Beluikje aan de Dendermondsesteenweg 452-456, dus 3 huisjes. De huisjes hadden maar een kamer van 3,30 op 3,10 met een hoogte van 2,40 en nog een kleiner kamertje onder de dakpannen. Was reeds gebouwd voor 1828.

Het gemeenschappelijk toilet bevond zich aan de overdekte ingang en moest met 7 gezinnen worden gedeeld. Het complex lag aan een oude buurtweg, heden de **Ververijstraat**.

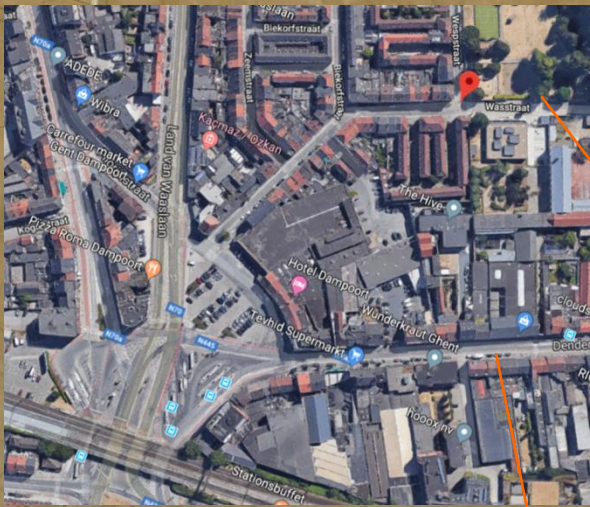
Geen dakgoot, geen **dorpel** om binnen te gaan. Als het goed regende... Was de vloer wat aangestampte aarde? De verlichting was nog altijd met een olielamp of kaars? Ik tel 8 personen. Aan het tweede huisje zit op een stoel, waarschijnlijk één van de ouders van het jongere koppel die daar ook inwoonde en zorgde voor het kind? Voor die tijd was dit geen uitzondering hoor!

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Reeds enige tijd wilde St.-Amandsberg zich afscheiden van Oostakker, dat is later ook gebeurd en de kadasterkaarten werden aangepast.

Oostakker *St.-Amands*

In de Oostenrijkse tijd werd het verboden de doden nog te begraven in de stad. Er werden rond Gent drie kerkhoven geopend. Dit in de **Wasstr.**, in juni 1784, in de Gebr. de Smetstraat en langs de Ottergemsestw. Zij werden al **vlug te klein** zodat de Wasstraat en de de Smetstaat werden gesloten en de doden sinds 1877 begraven werden op de Westersbegraafplaats. Na **meer dan 50 jaar** werd op het kerkhof van de Wasstraat een openlucht zwemkom, een park en een school opgericht en in de de Smetstraat is het ene deel nog altijd een parkje. Het zwembad is ook al sinds geruime tijd gesaneerd.

Kaart van 1820.
Zo zie je maar met een kleine inspanning zat je reeds op de buiten. Alleen de Antwerpsesteenweg was dicht bevolkt. Lang zal deze situatie niet hebben geduurd want voor 1850 reden hier al vele treinen en de bevolking nam in groten getale toe.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Dit citeetje is 't Koepoortje

Hier kwam het spoorwegencomplex de Dampoort

1919 - Hoekhuis Nieuwhof - Wasstraat

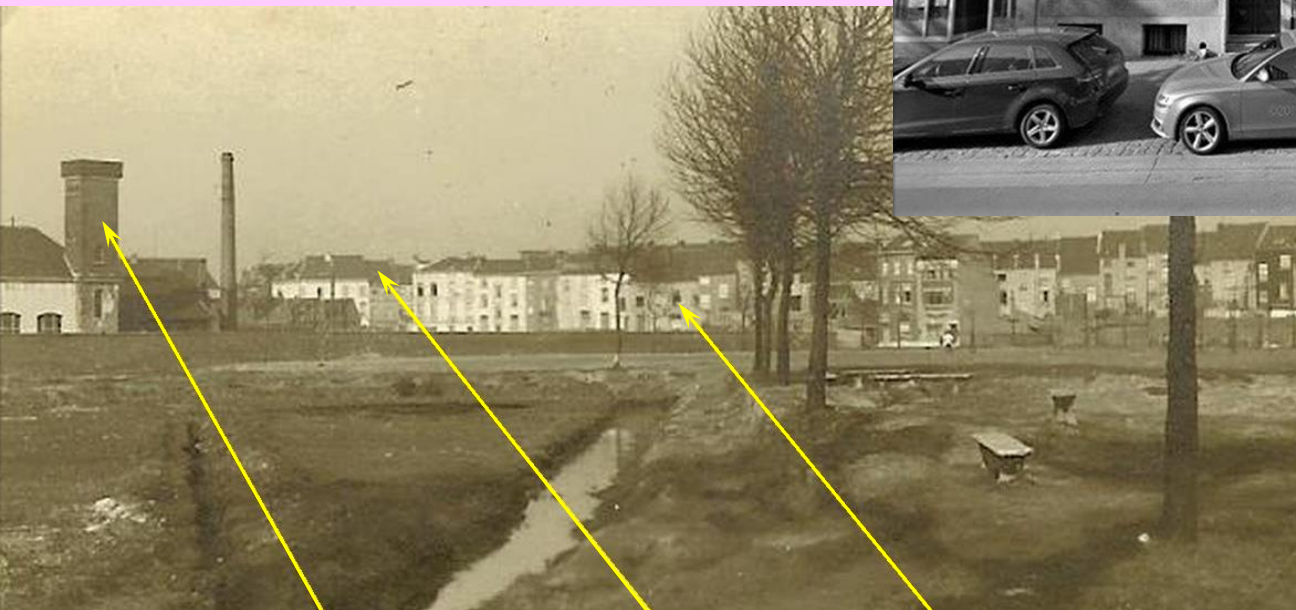

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Hoeveel mensen zouden nog weten dat er in de Wasstraat een kerkhof was? Sinds 1877 werd er daar niemand meer begraven. Kort daarna werd dwars door de oudste gronden van het kerkhof de Wasstraat getrokken (1885). Later werd er een openbaar park aangelegd en een school gebouwd. Na bijna 60 jaar, in 1935, werd er een gemeentebesluit genomen dat het kerkhof definitief zou gesloten worden. Ik veronderstel dus dat op een deel van het kerkhof mensen hun doden nog kwamen eren. Na 1935 kwam er een openluchtzwembad bij. Ik denk dat ik dit nog weten sluiten heb in de jaren zeventig.

Foto rechts - Burgerhuizen op de Dendermondsesteenweg palend aan het verdwenen achterliggende textielbedrijf, de spinnerij A. Baertsoen & Buysse.
In het midden, de voormalige **toegangspoort** tot de burelen, het magazijn, de paardestallen en de remise achter het aangrenzende huis van de onderdirecteur (n^r 142) en van de directeur (n^r 144), alles daterend van 1891 en naar ontwerp van architect J. Dewaele.

Spinnerij Baertsoen & Buysse

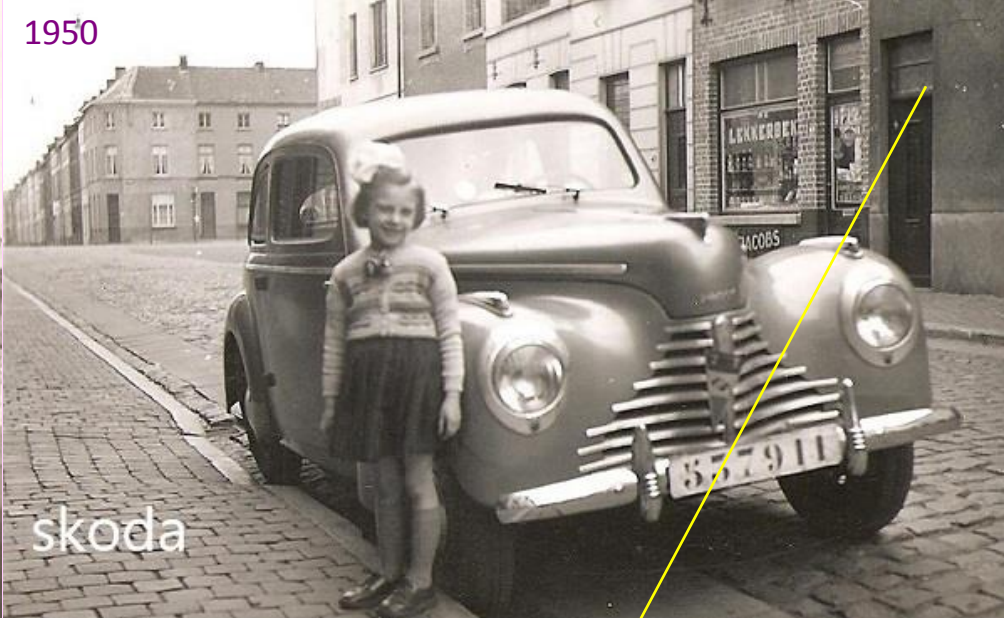
Nieuwhof

Dendermondsesteenweg

Foto links - Genomen vanaf de spoorlijn langs de Heernislaan in de richting van de Dendermondsesteenweg.

1925

skoda

Doornakkerstraat voor-
heen Koningstraat

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

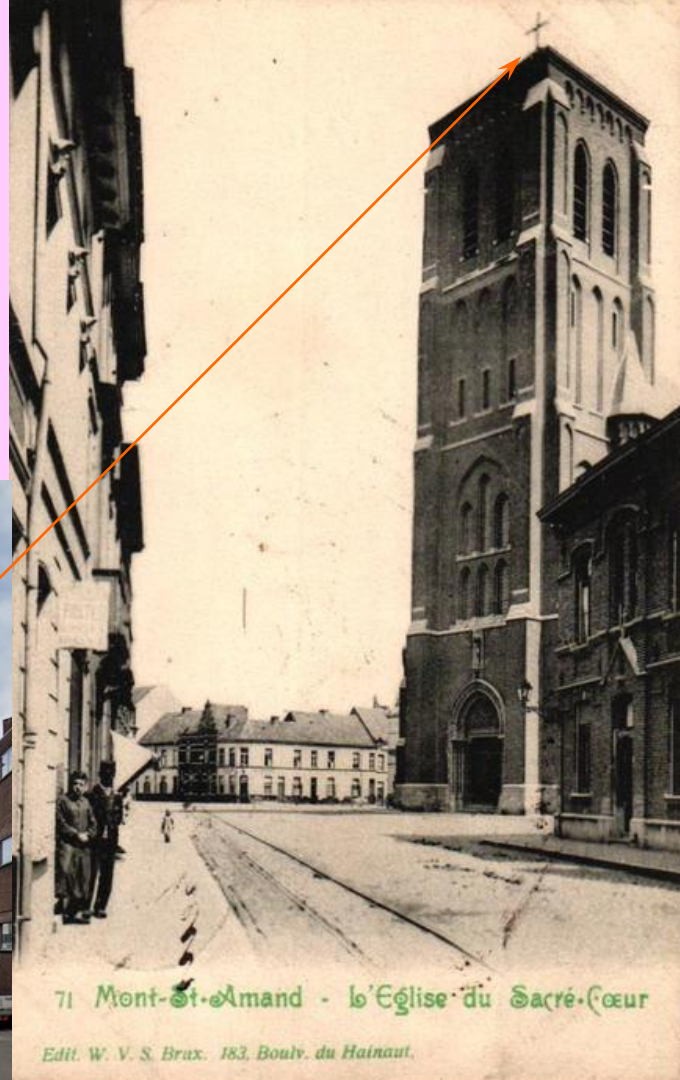
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Links - Het beluik in de Wespstraat, nu nog steeds bewoond.

Rechts - De parochiekerk Heilig Hart uit 1883 zonder torenspits, die is er pas in 1910 gekomen.

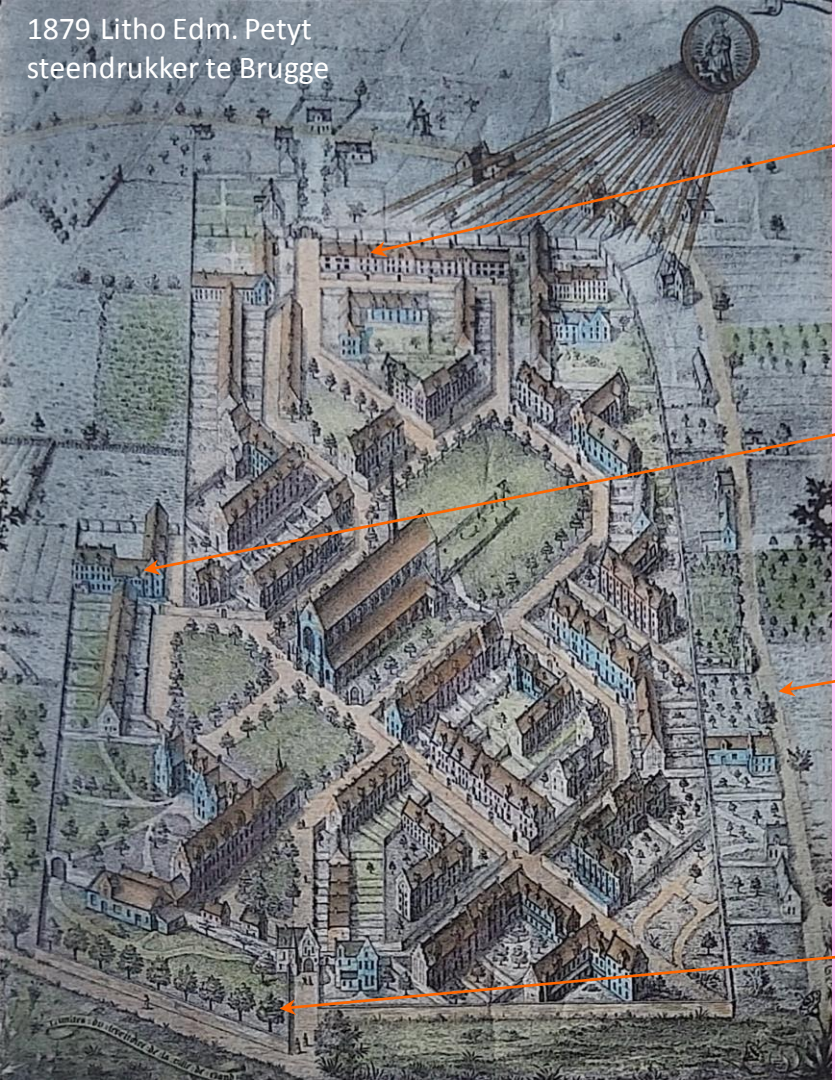
Wespstraat 11-43 in 1973

71 Mont-St-Amand - l'Eglise du Sacre-Cœur

Edit. W. V. S. Brax. 183. Bouiv. du Hainaut.

1879 Litho Edm. Petyt
steendrukker te Brugge

Het Groot
Begijnhof
van Sint
Amandsberg
werd
opgetrokken
in 1873-'76.

Wittemolenstr.

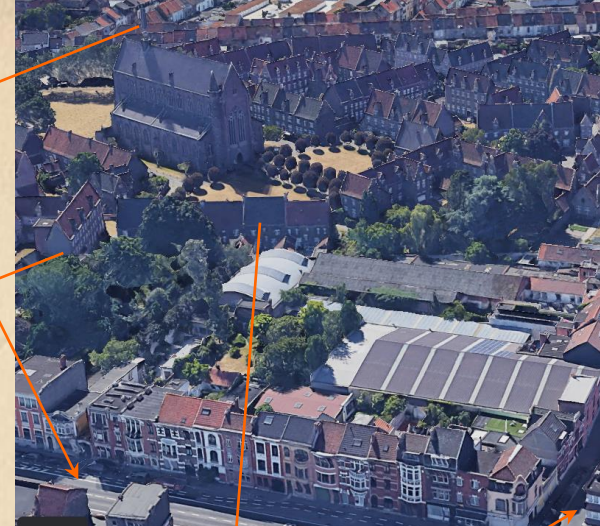
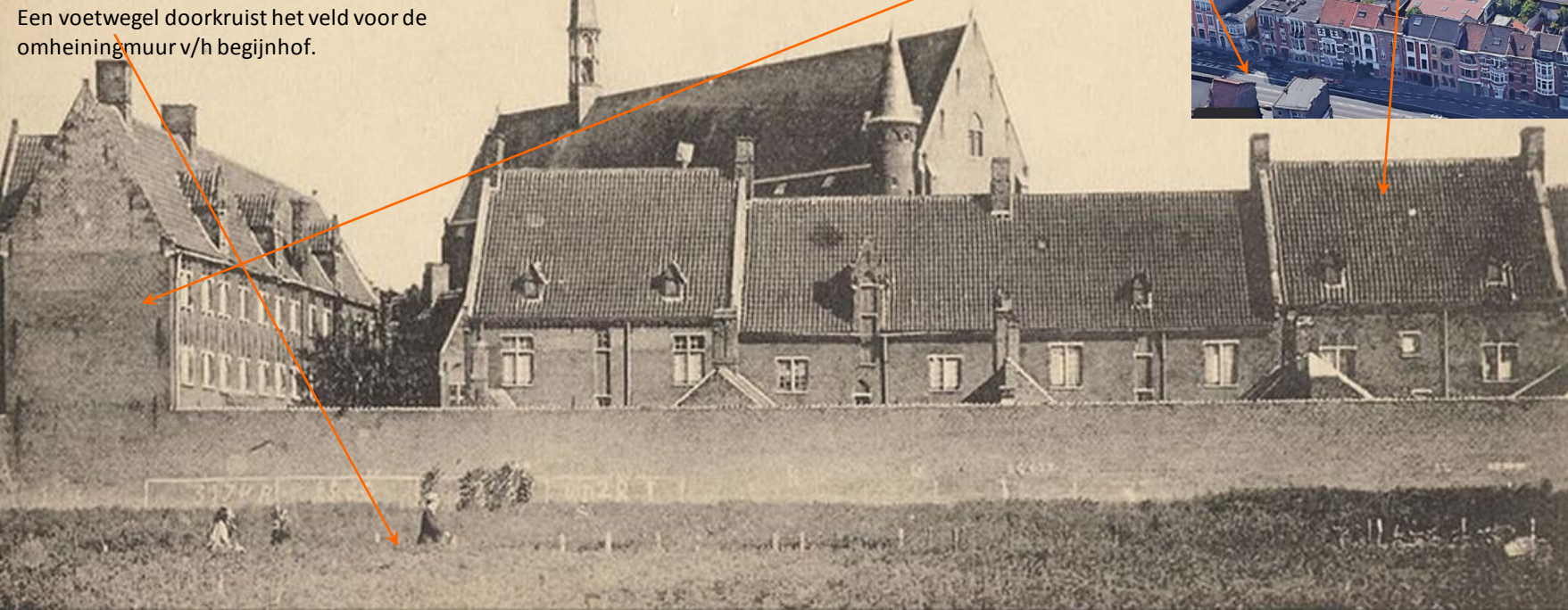
Sint-Amandsberg. Mont Saint-Amand

Het ommuurde begijnhof te St.-Amandsberg,
maar van uit welke hoek?

Je houdt het niet voor mogelijk, doch deze oude
foto werd van op de huidige **Land van Waaslaan**
genomen, destijds een spoorbedding v/d trein-
lijn Gent-Anwerpen, tussen het groen gelegen.

Dankzij Google Earth kon ik het vogelperspectief
driedimensioneel draaien en kantelen tot alles
exact op de juiste plaats viel.

Een voetwegel doorkruist het veld voor de
omheiningmuur v/h begijnhof.

Engelbert
van
Arenberg-
straat

Grand Béguinage. — Mont-St-Amand, Gand.
Porte d'entrée (Sud)

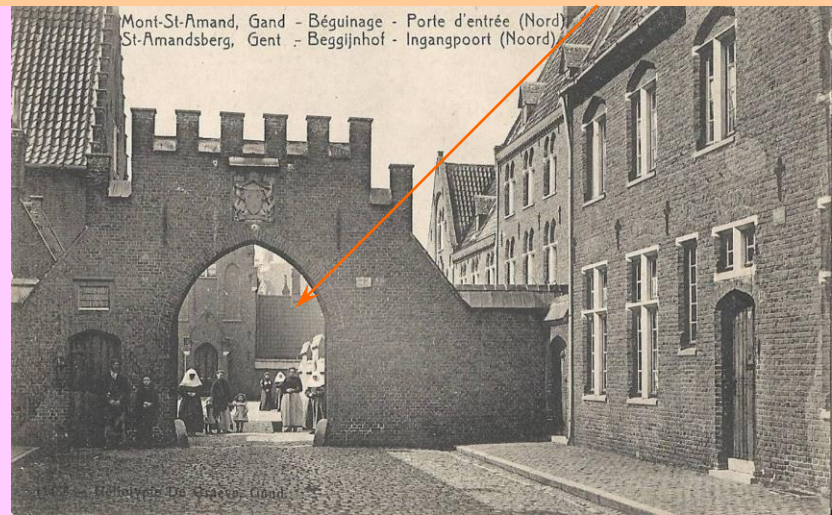
ingang kant van Arenbergstraat

Het Groot Begijnhof van Sint-Amandsberg

ingang kant Schoolstraat

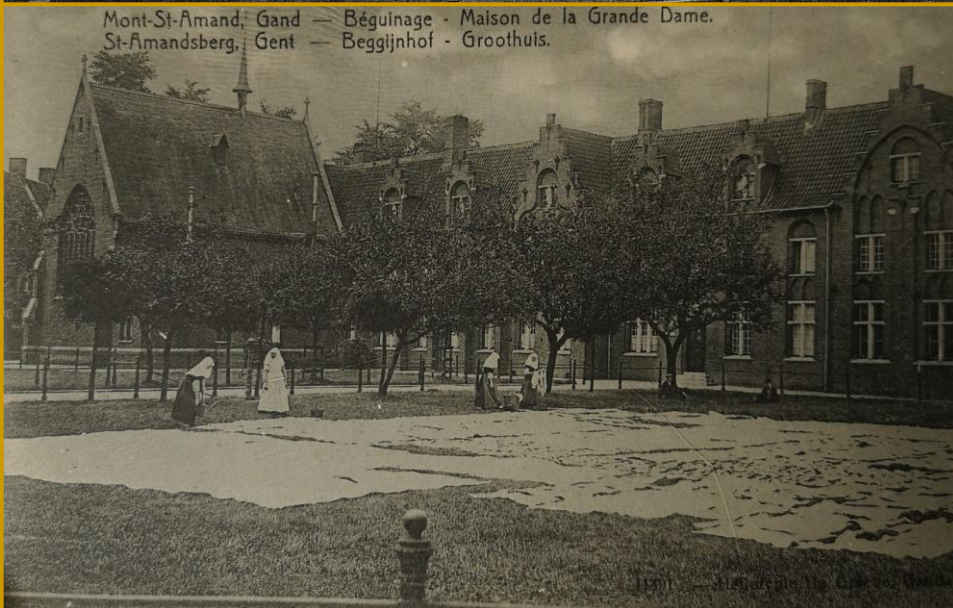
Mont-St-Amand, Gand — Béguinage - Plaine St^e Elisabeth.
St-Amandsberg, Gent — Begijnhof - St^e Elisabeth's plein.

Zeg kwezelke wilde gij dansen... Bah nienek zei da kwezelken, 'k hè liever mijnen was te blieke.

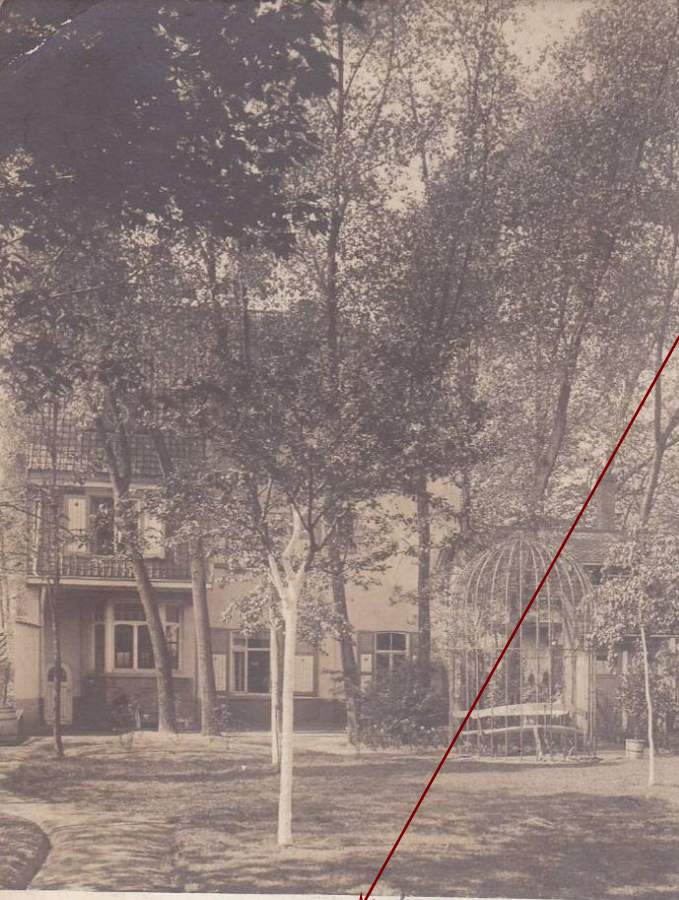
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Mont-St-Amand, Gand — Béguinage - Maison de la Grande Dame.
St-Amandsberg, Gent — Begijnhof - Groothuis.

Mont-St-Amand - Gand — Béguinage - Plaine Ste. Begge.
St-Amandsberg - Gent — Begijnhof - Ste. Begga's plein.

143 rue Prince Albert
Mont St. Amand.
Gand.

De Adolf Bayensstraat heette voorheen De Prins Albertstraat. Het n° 143 moet naar het einde v/d straat toe geweest zijn. Was dit een villa met voortuin tegen de Wijm-akker?

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het Kruispunt Gentbruggestraat - Aannemersstraat

PREAUX
SCHLIN St AMANDSBERG. — Gentbrugstraat

Gentbruggebrug

Einde D14.

Zie verder op [D15](#) voor de voormalige St.-Baafsabdij, 't Spanjaardenkasteel en de St.-Machariuswijk.

Liefhebbers van graffiti moeten dringend eens naar de buurt achter de sporen van het Dampoortstation. Je kan daar nu wandelen door een soort openluchtmuseum met oude werken van de ondertussen wereldbepaalde graffitikunstenaar ROA.

We kunnen je maar laten zien wat we bezitten van jouw straat of buurt. Misschien staat deze niet vermeld maar die van vrienden van jou wel. Vergeet hen dan niet deze website door te sturen en ook [E23](#) erbij te vermelden waar zij deze straat of een andere site dan kunnen opzoeken en onmiddellijk kunnen aanklikken. Wij doen dit belangeloos en onrechtstreeks doe je ons hier ook veel plezier mee.